DE CONSTITUTIONEEL.

NIEUWE 'SGRAVENHAAGSCHE COURANT.

N°. 33. **Woensdag 7 November.** 1855.

Uitgever : **C. H. SUSAN, Jr.**, te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten : **M. Schooneveld & Zoon**, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau : Jan-Hendrikstraat, N°. 259, te 's Gravenhage.

Deze Courant verschijnt alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.
Abonnementsprijs voor 3/m. **ƒ 4.50**; franco per post **ƒ 5.50**.
Advertentiën van 1—6 regels **ƒ 1**. Voor elken regel meer **15 cents**; behalve **35 cents** zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk- en overlijden worden geplaatst tegen betaling van **ƒ 1**, het zegelgeld daaronder begrepen.

Bij het door ons van den beginne af aangekondigde voornemen om het Ministerie te ondersteunen zoo lang het den weg volgde, dien het had ingeslagen, verwondert het welligt velen, dat wij tot nu toe de pen niet hebben opgevat, om te antwoorden op al de ongerijmdheden en dwaze voorstellingen, welke sommige bladen zich dagelijks tegen den Minister van Buitenlandsche Zaken veroorloven. Indien er eene enkele eigene staatkundige handeling van dien Staatsman was aangevoerd, wij zouden die handeling ter toetse gebragt hebben. Wij hebben daarnaar echter te vergeefs, te midden van al de hatelijkheden, gezocht; want daaronder mogen we niet rangschikken, hetgeen zoo onbewezen door hen wordt verspreid nopens de quasi-omkooping van een dagbladschrijver, die daarbij roekeloos is aangerand.

Het is echter opmerkelijk, dat hetzelfde dagblad, dat in den aanvang over *verraad* kreet, en dien dagbladschrijver een *verrader* van zijne partij noemde, nu zijn boekje verschenen is, moet betuigen daarin geen spoor van verraad te vinden, en zich thans bepaalt tot de verklaring, dat het boekje niet veel beteekent. Die dagbladschrijver is dus geen verrader en de beschuldiging, tegen hem uitgesproken, is, op zijn zachtst genomen, hoogst onvoorzigtig geweest. Wij achten de taak, welke wij ons hebben voorgesteld, te eerbiedwaardig, dan dat wij onze pen met personaliteiten wenschen te bezoedelen, en zullen ons dan ook onthouden den weg te volgen, die door onze dagelijksche bestrijders is ingeslagen.

Een ander dagblad vergelijkt denzelfden Minister bij den grooten DE WITT en wijst op diens lot! Ongelukkig vergeet het hierbij, dat, terwijl de staatkunde van DE WITT tegen het Huis van Oranje gerigt was, de man, dien men met hem durft te vergelijken, al zijne magt alleen ontleent aan en die voortdurend houdt door den wil van het geëerbiedigd Hoofd van het Huis van Oranje.

Zonderlinge tegenstrijdigheid, dat zij, die in hun vaandel voeren: *Koning en Vaderland*, zouden kunnen wenschen te ondermijnen Ministers, door den Koning gekozen, om aan Hem anderen op te dringen. Vinden zij den toestand van het Vaderland, ten opzigte van het buitenland, dan zoo gemakkelijk, dat zij juist dien man aanranden, die tot nog toe het schip van Staat van klippen afhield, en mogen zij, die zeker eerlijke lieden wenschen te blijven, als middel daartoe gebruiken het telkens wijzen op eene door niets bewezene strekking omtrent de binnenlandsche staatkunde, aan het hoofd waarvan hij, in de eerste plaats, niet staat. Wij hebben nog niet alle geloof aan menschelijke eerlijkheid afgelegd, en rekenen bovenal op het gezond verstand der Natie.

Wetgeving op de Octrooijen.

II.

De Belgische wet van 1854 kwam daar niet zonder grooten strijd tot stand. Er waren velen in Belgie, en daaronder in de wetenschap met roem bekende mannen, die het beginsel van altijddurend regt op de uitvindingen voorstonden en bepleitten. Aan het hoofd dier mannen stond de heer JOBARD, die een plan van eene nijverheids-organisatie in 't licht gaf, voornamelijk gegrond op het beginsel van onverjaarbaarheid van het octrooi. Dit stelsel, aanvankelijk in korte trekken zamengevat in brochures, dagbladartikelen en overzigten, werd, later, in 1844, door hem in een opzettelijk daartoe geschreven werk ontwikkeld. (1) Reeds in ons eerste artikel gaven wij, vlugtig, eenig denkbeeld van de gronden, waarop de voorstanders van het, door JOBARD verdedigde, stelsel zich beroepen; het zal wel dus onnoodig zijn, om in eene nieuwe uiteenzetting van 't geen in dat werk voornamelijk werd betoogd, te treden. De wet van 1854 bewijst, dat dit stelsel geen genoegzamen ingang heeft kunnen vinden, om in de wetgeving des lands te worden opgenomen; want die wet huldigt het ware beginsel: den tijdelijken duur van het octrooi.

In Engeland is men, sedert de laatste jaren, tot een ander, niet minder onbillijk, uiterste vervallen. Engeland is, als 't ware, het klassieke land der octrooijen; daar evenwel begint men op het stelsel terug te komen; schijnt men de banden moede te worden, die aan de werking van den menschelijken geest door het octrooi, al is het voor een bepaalden tijd, worden aangelegd. Nooit was in Engeland de wetgeving op de octrooijen zoo streng, als zij het bijvb. in Frankrijk is; want nimmer bepaalde men er eene gevangenisstraf voor hen, die inbreuk op een brevet gemaakt hadden. In Engeland was men nooit verder dan tot eene boete gegaan. Tegenwoordig doet men evenwel meer: men betwist er zoo niet het regt zelf van octrooi, dan toch in allen gevalle de tijdruimte, gedurende welke men het toestaat. In Engeland zijn de uitvinders even naijverig als elders op de uitbreiding of op de bevestiging hunner privilegiën. In 1851 vroeg de Londensche „*Society of Arts*", die zich tot tolk hunner vorderingen maakte, in hun naam eene meer duidelijke of meer regelmatige erkenning hunner regten; maar die regten zouden door haar niet met juistheid omschreven worden. Zij erkende, dat talrijke pogingen gedaan waren, om de uitvinding te karakteriseren; om te beslissen wie de uitvinders waren en in welke gevallen werkelijk uitvinding plaats had gegrepen; maar zij moest tevens erkennen, dat al deze pogingen tot geenerlei afdoend resultaat hadden geleid. Terzelfder tijd evenwel kwam het gezaghebbend tijdschrift „*the Economist*" (2) tegen die vorderingen op. Het gevolg van dien strijd, die van lieverlede het karakter van algemeenheid aannam, was, dat nog in hetzelfde jaar 1851, eene parlementaire enquête over het regt van octrooi werd ingesteld. Die enquête is, tot dus ver, nog niet door eene nieuwe wet gevolgd; men is bij het onderzoek zelf blijven staan; maar wat de enquête zelve betreft: wij mogen, na haar geraadpleegd te hebben, niet ontkennen, dat zij, in haar geheel, niet zeer gunstig voor de eischen der uitvinders is afgeloopen. Op dit oogenblik vragen in Engeland, naar wij meenen, zeer weinige personen de geheele intrekking der octrooijen; daarentegen eischen velen, in stede van verlenging, eene meer of minder aanmerkelijke verkorting van den tijd, gedurende welken het brevet thans nog verleend wordt; en het is waarschijnlijk, dat dit laatste beginsel vroeg of laat zal zegevieren.

Overigens is het denkbeeld, om geen octrooi hoegenaamd aan den uitvinder te verleenen, niet nieuw; want het bezat reeds vele aanhangers in de Fransche constituente van 1790. Sedert werd het gesteund door verschillende staathuishoudkundigen van naam, die van meening waren, dat de wetgever de bevoegdheid niet had om, op die wijze, de vrijheid van uitvinding en van ondernemingen in de nijverheid te beperken. Later ging men van dat denkbeeld af; maar tegenwoordig vindt het weder meer ingang.

Wat ons betreft, kunnen noch de argumenten van de tegenstanders van elk octrooi, noch de overdreven denkbeelden van hen, die aan den inboorling een uitsluitend regt voor de eeuwigheid toekennen, onze meening doen veranderen, dat het ware beginsel in het midden ligt, dat is: de tijdelijke duur van het octrooi.

In België zondigt de nieuwe wet (van 1854) tegen een der hoofdbeginselen, welke bij de regeling van het onderwerp behooren in acht genomen te worden. Die wet toch, laat aan den uitvinder de vrijheid, om *zelf* den duur van het octrooi te bepalen, waarbij evenwel de tijd van twintig jaren als maximum is gesteld. Wanneer men aanneemt, gelijk wij doen, dat de uitvinder slechts heeft een regt van prioriteit — en niet van *eigendom*, zooals ten onregte de Vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid in Nederland zich uitdrukt — dan moet het niet aan hem, maar aan de wet of aan de uitvoerende magt staan, om te beoordeelen, voor hoe lang dat regt zal worden verleend, in verband met den aard der uitvinding en van de tijdsomstandigheden.

Even verkeerd is het beginsel, waarop de Nederlandsche wet van 1817 berust. Daarin wordt het octrooi beschouwd bloot als eene *gunst*, die de Regering verleenen kan. Het octrooi mag geene gunst zijn. Het erkent een regt of het erkent geen regt. Geeft de uitvinding een *regt*, dan behoort dat regt bij de wet of door andere vaste regels geregeld te worden; geeft zij geen *regt*, is de uitvinding het domein van het publiek, dan kan zoodanig *regt* niet verleend worden aan hen, die de Regering begunstigen wil.

Bij de vervaardiging van eene wet op de octrooijen is eene der eerste vragen, die ter beantwoording voorkomt: „Welke zijn de uitvindingen, die voor octrooijering vatbaar zijn?" Onmogelijk toch is het, om een octrooi aan *elke* uitvinding te verleenen. Er zijn ontdekkingen, die aan elke regelmatige constatering ontsnappen; er zijn anderen, die, van wege bijzondere redenen, geenszins het voorwerp van een uitsluitend voorregt kunnen worden. Volgens de Fransche wet van 5 Julij 1844, worden als uitvindingen of nieuwe ontdekkingen beschouwd (art. 1): „de uitvinding van nieuwe industriële „voortbrengselen; de uitvinding van nieuwe middelen of „de nieuwe toepassing van reeds bekende middelen ter „verkrijging van een industriëel voortbrengsel of resul„taat." Daarentegen worden verklaard (art. 2), voor octrooijering niet vatbaar te zijn: „de pharmaceuti„sche zamenstellingen of geneesmiddelen van allerlei „aard; de plans en combinatiën betrekkelijk het cre„diet en de finantiën."

De bepaling betrekkelijk de pharmaceutische zamenstellingen is velen onbillijk voorgekomen, of althans in hare bewoordingen te absoluut; en dit laatste is niet onjuist opgemerkt. Als het wenschelijk is, om paal en perk te stellen aan de kwakzalverij, die meer dan aan andere onderwerpen zich heeft toegelegd op de pharmacie (denk aan Holloway-pillen, Revalenta enz.) — en dat was juist de bedoeling van den franschen wetgever — kan men intusschen niet ontkennen de waarde van zekere nieuwe zamenstellingen, noch de verdienste der uitvinders. De wetgever had dus, in deze, behooren te consiliëren de regten, welke een nuttige arbeid verleent, met de voorzigtigheid, die door het onderwerp zelf werd geboden, dat in acht genomen werd.

Wat de plans en combinatiën, met betrekking tot het crediet en de finantiën, aangaat, zij behooren, zoowel als alle zuiver theoretische denkbeelden, tot die soort van uitvindingen, welke, omdat zij in geen stoffelijk voorwerp overgaan of onder een tastbaren vorm het licht zien, aan de werking der wet ten eenemale ontsnappen.

Eene tweede vraag is, of aan het beginsel, neêrgelegd in de wet van 1817, moet worden vastgehouden, dat octrooijen verleend worden „aan de eerste invoe„ring, of het in werking brengen hier te lande, van „*buitenlands* gedane of in werking zijnde uitvindingen „of verbeteringen." Men vindt dat zelfde beginsel inderdaad gehuldigd in al de *eerste* wetten, welke, omtrent dit onderwerp, ook in andere landen worden uitgevaardigd. Sedert is men in verschillende landen, en met name in Frankrijk, van dat beginsel, en wij gelooven te regt, teruggekomen. Met leedwezen zagen wij het evenwel in de nieuwe Belgische wet bestendigd. Thans is de gemeenschap tusschen het eene volk en het andere zoo gemakkelijk, dat er inderdaad weinig verdienste in is, om in zijn eigen land iets in te voeren wat in een ander land is uitgevonden. Dat is eene soort van operatie, welke het ons nodeloos toeschijnt buiten mate te beschermen; en wij kunnen den billijken grond niet opsporen, waarom, omdat iemand *het eerst* zeker iets heeft afgeleerd van den

(1) Nouvelle économie sociale, ou Monautopole industriel, artistique, commercial et littéraire, fondé sur la pérennité des brevets d'invention, dessins, modèles et marques de fabrique, par J. B. A. M. Jobard, directeur du musée de l'industrie belge, etc. Paris, 1844.

(2) No. van 1 Februarij 1851.

vreemde, niemand anders na hem dat zou mogen afleeren.

Eene derde vraag is het: of de Regering, alvorens een octrooi te verleenen, zich behoort te vergewissen èn van het nut èn van de nieuwheid der uitvinding. In de Vereenigde Staten o. a. kleeft men dat stelsel aan. Noch in Frankrijk, noch in Engeland, noch in Nederland heeft men, en zeer te regt, dat beginsel gehuldigd. Men heeft zich dààr bepaald tot het verleenen van octrooijen aan ieder, die het vraagt (behalve bij *ons*, waar tevens het beginsel van *gunst* werkt), onder voorbehoud voor den belanghebbende van het regt, om voor den bevoegden regter de nieuwheid der uitvinding te betwisten. In dat stelsel waarborgt de Regering niets; zij geeft den uitvinder slechts acte van zijn aanzoek. Daarentegen eischt zij (zie art. 7 der wet van 1817) "eene naauwkeurige, uitvoerige, door den uitvinder eigenhandig geteekende, verzegelde beschrijving van de zaak of het geheim, het voorwerp van het octrooi uitmakende, met de daartoe behoorende plannen, teekeningen, enz." In Frankrijk en Engeland moeten daarbij worden gevoegd de *modellen* der uitvinding, die dan publiek worden ten toon gesteld, opdat ieder belanghebbende de nieuwheid der vinding zou kunnen beoordeelen en des noodig betwisten. In Nederland is voorgeschreven de publicatie van het geheim *na* afloop van het werkende octrooi. Of die bepaling wel altijd is nageleefd, meenen wij intusschen te mogen betwijfelen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De hoop, welke men in de jongste dagen weder gekoesterd heeft, dat de vredesonderhandelingen hervat zouden worden, verflaauwt meer en meer; van eene zijde, welke steeds sterk voor het sluiten van den vrede geijverd heeft, hoort men thans verkondigen, dat die wel denkelijk tot de onmogelijkheden behoort. Van dien kant wordt aangevoerd, dat de oorlog is uitgebroken, uit den aard der zaak, wegens gebrek aan overeenstemming tusschen de mogendheden; dat dit gebrek aan overeenstemming met een louter gevolg was van een voorbijgaand misverstand, in welk geval het geschil spoedig zou zijn bijgelegd; maar dat er verder liggende bedoelingen in het spel schijnen te zijn, b. v. uitputting en vernedering van Rusland, zoodat het herstel des vredes zoo ligt nog niet zal plaats grijpen. Geheel in overeenstemming met deze beschouwing uit Frankrijk is die voorkomende in het meest gelezen Engelsch blad. Dit opent de kolommen van zijn jongste nommer met een uitvoerig artikel, waarin de kansen reeds van den volgenden veldtogt worden berekend. Daarin wordt o. a. gezegd: "Het eigenaardige van den krijg is, dat de offers en inspanning, welke hij eischt, gestadig moeten toenemen. Wat men in eenen veldtogt wint, moet men als een voordeeligen grond voor den volgenden beschouwen.

"Met elk jaar verbreedt zich de worsteling; de legers worden aanzienlijker. Grooter hoeveelheid oorlogsbehoeften worden gevraagd, en de uitgaven van den Staat vermeerderen in gelijke mate. Indien de legers, welke op de been worden gebragt, en het geld, dat besteed werd in de jaren van Leipzig en Waterloo, vergeleken worden met de schaal der krijgsbewegingen in Holland, 20 jaren te voren, dan zal men ontwaren, dat ook, indien een groote natie een kleine oorlog wil voeren, dit buiten hare magt is. De weg tot *verovering* is niet alleen in aanhoudende, maar steeds in kracht toenemende pogingen gelegen." Het blad maakt nu eene vergelijking tusschen hetgeen men zich twee jaren geleden voorspiegelde, en het standpunt, dat men thans reeds heeft moeten innemen. Voor 2 jaren heette het, dat een Britsch generaal met 10,000 man een togt tot bloote observatie zou doen; dat hij zich op de hoogte van den Bosphorus zou kunnen begeven, om aan de Britsche diplomatie zekeren meerderen klem bij te zetten; eene kleine uitbreiding van de kaders op den voet van vrede zou voldoende zijn: en in 6 maanden tijds zou het doel der expeditie bereikt wezen. Zoo dacht men; maar de ondervinding leerde anders. Het is algemeen bekend, welke ontzettende opofferingen de krijg reeds na zich heeft gesleept; hoe zelfs de bezettingen der Britsche eilanden zijn moeten worden uitgeput, en vroeger ongeziene magt van schepen is moeten worden afgezonden, om een strijd in drie werelddeelen te voeren.

De *Times* verkondigt verder, dat de stelling der Britsche regering thans beter is dan in het voorjaar, toen zich alles, na den moeijelijken winter in de Krim, in den meest gespannen toestand bevond. Niet onbelangrijke overwinningen zijn behaald. 's Volks vertrouwen is weder opgewekt, en lord Palmerston, zegt het blad, is meester van den toestand. Frankrijk schrijft nieuwe ligtingen uit. Keizer Alexander doet hetzelfde. Totleben is weder aan het werk, schoon op een ander tooneel van den strijd; een toeleg tegen Kroonstadt schijnt beraamd te worden. Aldus zal de veldtogt van 1856 versterking, zoowel van materieel als van manschap, vorderen.

Zoowel uit de overwinningen als uit de nederlagen moet men lessen putten. Wij verbrandden, zegt de *Times*, Sweaborg; doch werden bij den Redan afgeslagen. Wij moeten de middelen tot de zegel versterken; de oorzaken van den nederlaag uit den weg ruimen. Het blad betoogt, dat mortieren, vlottende batterijen, kanonneersloepen de voorname middelen tot de behaalde voordeelen zijn geweest en dringt op de vermeerdering daarvan aan. Vooral vestigt het blad weder de aandacht op de bomvrije ijzeren drijvende batterijen, waarvan er eenige voor Kinburn zoo veel dienst hebben bewezen. Deze en de mortierbooten zijn noodig, om Kroonstadt te verwoesten, indien, voegt de *Times* er bij, die vesting *kan* verwoest worden. Al wat in de Bug en den Dnieper, zoowel als in de Oostzee kan gedaan worden, zal door zulke schepen moeten geschieden; maar het blad erkent bij herhaling, dat de bondgenooten in Kroonstadt, Gherson en Nicolaieff geen gemakkelijke prooi hebben. Het spoort tot den aanbouw van vijftig tot honderd van de bedoelde drijvende batterijen aan. "Het volgende jaar," merkt het op, "zal waarschijnlijk over het lot van den worstelstrijd beslissen. Vóór dat de zomer van 1856 zal geëindigd zijn, zal het blijken of Rusland wezenlijk ontrefbaar is, dan wel, zoo als wij reden hebben te vertrouwen, of Sebastopol slechts het begin van onze overwinningen is geweest." De *Times* slaat daarna het oog op een nog belangrijker punt, bij de voortzetting van den krijg nl. de versterking van manschappen Het blad schrijft het nadeel, bij den Redan geleden, vooral toe aan het gebrek aan sapeurs en arbeiders aan de loopgraven bij het Britsche leger.

"Bij den Redan hadden de Engelschen er slechts 60 en de Franschen 4000 bij den Malakofftoren. Van daar dat de geregelde voortzetting van het eigenlijk beleg vooral door de laatsten is kunnen worden gevoerd en de Engelschen bijkans alles op persoonlijken moed hebben moeten laten aankomen, welke echter dikwijls op onverkomelijke hinderpalen kan stuiten.

"Het is thans de tijd om in dit opzigt verbetering aan te brengen; in een half jaar kan hierin voorzien worden. Ook van de militie is meer en beter partij te trekken, om ter zijde van de legermagt te strijden.

"De soldij van den soldaat moet verhoogd worden en indien een millioen pond sterl. daartoe noodig is, zal het volk dit offer weten te brengen, daar anders de nadeelen twintigvoud zullen zijn. In de laatste twee jaren, zoo besluit het blad, heeft het land vele teleurstellingen en tegenspoeden ondervonden; er is nu een vooruitzigt op een gelukkiger tijd geopend, doch daar al de onspoeden door gebrek aan voorziening zijn veroorzaakt, zoo kunnen die alleen hersteld worden door in tijds aan voorziening voor het vervolg te denken." Men ziet uit een en ander, dat men zich van alle zijden tot den nieuwen veldtogt tegen het aanstaande jaar gereed maakt.

Inmiddels hebben de laatste dagen weinig opmerkelijks van het krijgstooneel in het Oosten aangebragt. De bondgenooten versterkten zich in Eupatoria, maakten eene vertooning over Sak tegen Simpheropol, o. a. op 29 October, en trokken daarna terug. De Russische kavallerie, onder generaal Schabelsky, stond in den laatsten tijd tusschen Toulat en Tschobotar en bedreigde de flanken der vooruitrukkende Franschen. Vorst Gortschakoff blijft onbewegelijk in zijne stelling bij Mackenzie en kan van daar de pogingen aan de Tschernaya enz. rustig overzien. Zijn hoofddoel is blijkbaar zijne voorname linie van gemeenschap met Perekop open te houden, waarheen een corps grenadiers onder den luitenant-generaal Plotin in beweging is. Daar, overigens, den Russischen opperbevelhebber in de Krim door zijnen meester de vrije hand is gelaten, om naar bevind van zaken te handelen, zoo schijnt de gekozene stelling op den bergrug tusschen Mackenzie en Mangup Kalé niets minder dan eene vrijwillige ontruiming van het schiereiland der Krim, te beteekenen.

Wat de bemagtiging van Kinburn betreft: De Engelschen zijn daarover bijzonder verheugd, als een sleutel aanbiedende van de belangrijke mondingen van de Bug en den Dnieper. Een Engelsch ministerieel blad laat zich zelfs ontvallen, dat die sterkte ligt een ander Gibraltar kon worden. Zij is in ieder geval een standpunt voor verdere krijgsverrigtingen. Maar het jaargetijde is daartoe denkelijk te verre verloopen. De landingstroepen, bij de vloot naar de baai van den Dnieper gezonden, tellen slechts 15,000 man; eene te geringe magt om thans iets van belang te ondernemen. Het legerkamp bij Marluk, bestemd om de reserve-magt der bondgenooten te formeren, had den 20sten October eene sterkte van 15,000 man bereikt en zou op het dubbel gebragt worden, ten einde die troepen, des noodig, op een of ander bepaald punt met kracht te vereenigen.

Uit Odessa verneemt men van den 29en, dat de gevlugte inwoners aldaar van lieverlede terugkeeren. Inmiddels werd de bezetting van die havenstad, gelijk die van Nicolaieff en Otchakoff, vermeerderd. Nabij laatstgenoemde vesting, tegenover Kinburn liggende, werd een leger-kamp opgerigt, alwaar men eerlang den Keizer verwacht.

Zuid-Sebastopol is door eenige zwakke afdeelingen der bondgenooten bezet. Deze zuidzijde van de vesting, welke zoo lang het brandpunt van den strijd is geweest, wordt door het vuur van de noorderzijde geheel beheerscht, zoodat aan handel en verkeer in de stad nog niet te denken valt. De weinige gebouwen, welke nog bestaan, als dokken, kasernen en eenige andere militaire etablissementen, zouden ondermijnd zijn.

Reeds gister meldden wij, dat de geschillen tusschen de Napelsche en Fransche regeringen niet zoo ten eenenmale vereffend zijn, als reeds gezegd was. Dat de regering der beide Siciliën den vrijen invoer van granen niet wil toestaan, blijft in Frankrijk veel reden tot misnoegen opleveren. Het gerucht wil ook, dat aan een anderen kant insgelijks diplomatieke moeijelijkheden gerezen zijn. Een groot aantal Polen, die zich aan de Russische wervingen hebben willen onttrekken, moeten op Oostenrijksch en Pruissisch grondgebied zijn uitgeweken, en terwijl de Russische Regering, op grond van bestaande verdragen, hunne uitlevering vordert, zouden de Westersche mogendheden eenige pogingen in tegenovergestelden zin aanwenden.

Er is gesproken van de maatregelen, welke de Spaansche Regering zoude beramen tot regeling van de schuld van 1831, en sommige buitenlandsche bladen zijn niet karig in het opwekken van verwachtingen in dat opzigt. Bij de ondervinding, welke men nopens Spaansche finantiële maatregelen heeft en den toestand der geldmiddelen aldaar, is het nog altijd de vraag, of de bedoelde maatregelen niet louter weder op het papier zouden bestaan. Men verzekert zelfs, dat het der Spaansche Regering nog geenszins ernst is, zich met de vorderingen der houders van de Spaansche schuld van 1831 bezig te houden.

Gister waren te Londen de Engelsche tarwe twee shillingen hooger, vreemde en andere graansoorten flaauw.

HET OOSTERSCH OORLOGSTOONEEL.

Er zijn berigten uit Konstantinopel aangekomen, loopende tot 25 October. Eene Engelsche stoomboot had Nicolaieff verkend. Deze had bevestigd, dat een groot aantal schepen aldaar in de haven liggen, alsmede dat de vestingwerken aanzienlijk zijn. Odessa bleef nog immer geblokkeerd door ligte stoombooten. De ongunstige weersgesteldheid belette het leger te Eupatoria groote bewegingen te doen, doch de Russen scheen het ongerustheid in te boezemen, en misschien kon het gemakkelijk de gemeenschap met Perekop afsnijden.

In dit geval alleen is eene ontruiming der Krim door de Russen mogelijk.

De Russen hebben van het fort Constantijn op een groep soldaten, die uit nieuwsgierigheid zich wat ver gewaagd hadden, geschoten. Het Fransche linieschip Ul[illegible] is daardoor bijna in brand geraakt. De Russen hebben daarop hun vuur verdubbeld.

Omer Pacha bevindt zich nog immer te Souchoum-Kalé doch maakte zich gereed om naar Kertain op te rukken. Volgens de dagbladen is de vroege winter zeer hinderlijk voor de operatien. De Tunesische troepen waren tot Tschorouksou genaderd, doch weer genoodzaakt om de marsch te staken, wegens de talrijke zieken in het leger. Kars is nog steeds naauw ingesloten. Men hoopt echter het garnizoen van levensmiddelen te voorzien.

De generaal Williams bereidt eene hardnekkige verdediging voor. De prijs der granen was te Trebizonde bijna verdubbeld.

GROOT-BRITTANJE.

Uit brieven van Jersey blijkt dat toen den heer Victor Hugo mondeling aangezegd werd dat hij, met zijne zonen en de overige uitgewekenen die het bekend protest geteekend hadden, dat eiland verlaten moest, hij geëischt heeft, dit bevel schriftelijk te ontvangen, maar dat hem zulks geweigerd is. De bewuste brief van den heer Pyat in het dagblad *l'Homme* staat met dat protest in geen dadelijk verband. Ofschoon wel sommigen der bannelingen naar Guernsey gaan, zullen de meesten zich naar Londen begeven. De verbanning zal voor eenigen dergenen, welke zij treft, nadeelig zijn, naardien er onder zijn, die zich als geneesof heelkundigen reeds eene goede praktijk op Jersey verworven hadden, terwijl anderen den kost met het geven van lessen in talen of kunsten wonnen. De vrienden van den heer Victor Hugo verzekeren, dat die getrouwe republikein voornemens is, zich met zijn gezin naar Amerika te begeven.

— Gedurende den korten tijd van tien maanden zijn de vier kleinzonen van lord Cornwallis, namelijk twee zonen van lord Braybrooke, de zoon van graaf St. Germans en die van den heer Ross, in de Krim onder de vanen gesneuveld.

DUITSCHLAND.

Nadat de Koning en de Koningin van Hannover laatstleden Donderdag van hunne reis naar de Rijnprovincie en Wurtemberg in hunne hoofdstad waren teruggekeerd, is een Koninklijk besluit verschenen, waarbij bevolen wordt tot de algemeene verkiezingen voor de Wetgevende Vergadering in overeenstemming met het Bondsbesluit van 19 April onverwijld over te gaan.

— De Koning van Wurtemberg heeft den legatieraad vrijheer von Ow, thans zijn zaakgelastigde te Petersburg, tot zijnen buitengewonen gezant en gevolmagtigden Minister te Weenen benoemd en hem tevens tot geheim legatieraad bevorderd.

FRANKRIJK.

Het regeringsblad deelt mede, dat de generaal Canrobert zich den 1sten te Lubeck naar Stockholm heeft ingescheept. De bevolking van onderscheidene plaatsen, welke de generaal passeerde, o. a. Hanau, Hamburg en Lubeck, hebben hem met uitbundige eerebewijzen ontvangen.

— Een verslag van den admiraal Bruat, behelst een volledig rapport van de verovering van Kinburn. De goede uitslag van deze onderneming wordt hoofdzakelijk toegeschreven aan de drijvende batterijen, wier vuur voldoende was om het hechtste muurwerk te doen vallen. Men kan van deze drijvende batterijen alles verwachten.

Binnenland.

Provinciale Staten van Zuid-Holland.

ZITTING VAN DINGSDAG, 6 NOVEMBER.

In deze zitting heeft het nieuw benoemde lid Mr. L. Slingeland, gekozen in het hoofdkiesdistrict Gouda, na onderzoek zijner geloofsbrieven en na het afleggen der gevorderde eeden, zitting genomen.

Na het houden van het gewone gebed zijn de werkzaamheden der najaars-vergadering aangevangen. Zij heeft zich, gelijk gewoonlijk, in afdeelingen verdeeld.

Door den Voorzitter is mededeeling gedaan van een aantal ingekomen stukken, meerendeels bevattende goedkeuring door den Koning van besluiten der Staten, in de zomervergadering genomen. Bij kon. besluit van 20 September jl. is echter verdaagd Zr. Ms. beslissing ten aanzien van het reglement van het hoogheemraadschap van Rijnland tot na den afloop der zomer-vergadering van 1856.

Al deze mededeelingen zijn voor kennisgeving aangenomen.

Gedeputeerde Staten hebben mede onderscheidene kennisgevingen gedaan, of ontwerpen aangeboden, als o. a.: 1o. dat met E. G. van der Goes en K. Scholten een contract gesloten is tot onderhandsche verlenging met 16 maanden van de pacht der regten op het varen door de provinciale sluizen te Gouda. — Aangenomen voor kennisgeving.

2o. Een ontwerp-reglement voor het grootwaterschap van Woerden met daartoe behoorende stukken. In handen gesteld van eene commissie, om met eene dergelijke commissie uit de Staten van Utrecht die zaak verder gemeenschappelijk te behandelen. Die commissie bestaat uit de heeren: van Onteren, van Reede van Oudshoorn, Droogleever Fortuyn, van Oudheusden en van den Berch van Heemstede.

3o. Een ontwerp van een met Gedeputeerde Staten van

Utrecht gemeenschappelijk genomen besluit tot intrekking van het compromis van 1670 nopens het toezigt over een gedeelte dijks- en een steenenbeer bij Schoonhoven. In handen eener commissie, bestaande uit de heeren: W. T. Gevers Deijnoot, Boellaard, Jongkindt Coninck, van Driel en Nederburgh,

4o. Een voorstel tot benoeming eener commissie uit deze vergadering, om gemeenschappelijk met eene commissie uit de Staten van Gelderland een reglement voor het waterschap van Steenenhoek te ontwerpen. Dat voorstel aangenomen en de commissie zamengesteld uit de heeren: Huijsen, Begram, van Aken, van Dorssen en Heteren Gevers.

5o. Een ontwerp tot wijziging der artikelen 39, 40 en 41 van het reglement van orde voor deze vergadering. Na eenige discussie met 55 tegen 3 stemmen besloten, die wijzigingen in handen te stellen eener commissie, welke bestaan zal uit de heeren: Elink Sterk, van Hoogstraten, Blussé van Oud Alblas, A. van Weel Jz. en Rengers van Warmenhuizen.

6o. Mededeeling van bedenkingen en opmerkingen omtrent de door de Staten vastgestelde reglementen voor de hoogheemraadschappen van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe en van de Vijf Heerenlanden, ten aanzien waarvan bij Kon. besluit van 2 October ll. de beslissing verdaagd is tot na den afloop dezer wintervergadering. In handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren, Cambier, van Dorsser, Visser, Hoog en Metelerkamp.

7o. Een van ontwerp algemeen reglement voor de polders in Zuid-Holland. Na eenige discussien, met 39 tegen 24 stemmen besloten, dat ontwerp in handen eener commissie te stellen, die bestaan zal uit de heeren: W. T. Gevers Deijnoot, van Byland, Hein, van den Broek en Metelerkamp.

8o. Is ingekomen een adres van Burgemeester en Weth. van Kijfhoek, tot het bekomen van eene krachtige ondersteuning uit de provinciale fondsen voor de verbetering der communicatie dier gemeente met naburige gemeenten. Dat adres wordt gerenvoijeerd aan Gedep. Staten, om daarop, zoo noodig, bij het opmaken der begrooting voor 1857 te letten.

9o. Een adres van reeders van Katwijk en Noordwijk, die eene wijziging van art. 27 van het reglement nopens de visscherij, voor zooveel betreft den af te leggen eed, verlangen. In handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren: Roest van Limburg, Hoog, Hoogendijk, Blussé van Oud-Alblas en van Koetsveld.

De volgende zitting der Staten is bepaald op overmorgen, Donderdag, des ochtends ten half 11 ure.

's Gravenhage, 6 November.

Z. M. heeft, bij besluit van 4 November, no. 42, benoemd tot burgemeester der gemeente St. Oedenrode C. C. L. van Vessem.

Z. M. heeft, bij besluit van 5 November, no. 30, benoemd tot burgemeester der gemeente Stiijen H. R. Vogelsang.

Z. M. heeft, bij besluit van 5 November, no. 31, goedgevonden: 1o. aan den heer J. A. C. van Heusde, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als gewoon hoogleeraar in de faculteit van bespiegelende wijsbegeerte en letteren aan de hoogeschool te Groningen; 2o. tot gewone hoogleeraren in die faculteit te benoemen, de heeren: dr. W. Hecker, lector in de paedagogie aan de hoogeschool te Groningen; en dr. C. M. Francken, rector aan het gymnasium te Leeuwarden.

Z. M. heeft, bij besluit van 2 November, no. 94, aan mr. A. van Berchuijs, op zijn daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van lid der commissie van administratie over het burgerlijk en militair huis van verzekering te Groningen, en voorts in zijne plaats tot lid derzelve commissie benoemd Jhr. Mr. P. Polman Gruijs, wonende te Groningen.

Z. M. heeft, bij besluit van 2 November, no. 95, benoemd tot plaatsvervangend kantonregter te Schagen G. J. Jacobson, ontvanger der registratie aldaar.

Bij Koninklijk besluit van 3 November, no. 56, is het ontvangkantoor der directe belastingen en accijnsen te Makkinga opgeheven en gevoegd bij dat van Oosterwolde, onder voortdurend beheer van den ontvanger R. L. Fruitier de Talma.

Bij Z. M. besluit van den 3den Nov. 1855, no. 69 is aan Jhr. Mr. J. H. van Foreest van der Palm, eervol ontslag verleend als regter plaatsvervanger bij de Arrond.-regtbank te Alkmaar.

Bij Z. M. besluit van 4 Nov. no. 49 is benoemd tot kantonregter te Goor Mr. L. J. Vos de Waal, thans griffier bij het kantongeregt te Ootmarsum,

---

Morgen hervat de Tweede Kamer der Staten-Generaal hare werkzaamheden. Op dit oogenblik zijn bij haar aanhangig de volgende wets-ontwerpen, als: 1o. die, uitmakende de staatsbegrooting voor den jare 1856; 2o. tot wijziging van Hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor den jare 1854; 3o. tot regeling der banken van leening; 4o. tot verhooging van hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor 1855; 5o. houdende bepalingen omtrent de huishouding en tucht op de koopvaardijschepen; 6o. tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioen-fonds voor 1856; 7o. begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1856; 8o. tot verhooging van hoofdstuk IX B der staatsbegrooting voor 1855 (Postkantoor te Amsterdam); 9o. tot vermindering der regten op de granen en andere levensmiddelen; 10o. begrooting der uitgaven voor de landsdrukkerij voor 1856; 11o. tot aanvulling der wet van 1822, op het binnenlandsch gedistilleerd; 12o. tot aanvulling der wet van 1822, omtrent de belasting op de binnenlandsche bieren en azijnen.

Bovendien zijn er twee voorstellen, door leden gedaan, die behandeld moeten worden, als: 1o. van den heer Wintgens, tot instelling van plaatselijke raden van gezondheid; en 2o. van den heer Rochussen, tot het instellen eener enquête omtrent het misbruik van sterken drank.

Voorts zal de Kamer eerstdaags overgaan: 1o. tot het opmaken eener aanbevelingslijst aan den Koning tot voorziening in eene vacature, ontstaan in de Algemeene Rekenkamer, en 2o. tot het opmaken van twee aanbevelingslijsten, mede aan den Koning, tot voorziening in twee vacatures, welke ontstaan zijn in den Hoogen Raad der Nederlanden.

Volgens opgaven van het Ministerie van Finantien is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen over de maand October jl., op nieuwe rekening ontvangen aan suiker-accijns in hoofdsom, opcenten en collectief zegel, een bedrag van *veertien duizend vijf honderd tien gulden zeventien cents.*

De gewone audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag a. s., den 9 dezer, geen plaats hebben.

Onze correspondent te Parijs zendt ons Vrijdag avond, eerst de door de jury voor de schoone kunsten van de tentoonstelling te Parijs opgemaakte, volledige lijst van toegekende medailles. Verder reikte de arbeid der jury nog niet; de eervolle vermeldingen en aanbevelingen zullen later nog worden toegekend.

Er zijn toegekend 14 eeremedailles; als 9 voor de schilder- en graveerkunst, aan de heeren Horace Vernet, Ingres, de la Croix, Decamps, Heim, Henriquel-Dupont (Franschen) Landseer (Engelschman), Cornelius (Pruis), Leijs (Belg); 4 voor de beeldhouwkunst aan de heeren Rude, Dumont, Duret (Franschen) Ritschel (Duitscher); 1 voor de bouwkunde aan den heer Duban (een Franschman). Van de medailles 1e. kl. zijn 40 toegewezen, als aan de heeren Cogniet, Meissonnier, Robert Fleury, Troyon, H. Flandrin, Couture, Hebert, Grant, Maréchal, Tidemann, Willems, Forster (graveur), Schnetz, Ch. Muller, Mlle Rosa Bonheur, Knaaus, Kaulbach, Cattermole, Achenbach, Robinson, Thorburn, Hoekert, Calamatta (graveur), Mouilleron (lithograaf) Madrazzo, Mme. Herbelin, Eug. Isabey, Francais, Brascassat, Leslie, Gordon, Calame, Th. Rousseau, Staufriend, Cabanel, Bida, Gudin, Jalabert, Roqueplan en Winterhalter. Van de medaille 2e kl. zijn er 50 toegekend. Wij treffen onder de bekroonden aan de heeren Verlat, Dubuffe, Madou, Portaels, van Muijden, Lamy, Guide, Henry Scheffer, J. Stevens, van Moer, P. Huet, Chavet, enz. Van de medailles 3de kl., die ook ten getale van 50 zijn toegekend, werden er drie aan Nederlanders toegewezen, namelijk aan de heeren Meijer, Bles en Bosboom. Wijders vinden wij onder de overige bekroonden dezer klasse de heeren Desjobert, J. Ouvrié, Verboeckhoven, Blaes, Gsell, Leroux (lithograaf), Couturier, Mme. Laurent, Mrs. Brown, Bonhomme enz.

Wij lezen in het *Handelsblad* het navolgende:

„Velen onzer lezers zullen welligt met verwondering hebben opgemerkt, dat het *Handelsblad* niet, gelijk alle andere Nederlandsche bladen, melding heeft gemaakt van de benoeming van vele Hollandsche inzenders ter tentoonstelling van Parijs, tot leden der *Académie nationale agricole manufacturière et commerciale.* Ter verklaring daarvan dient, dat die *onderscheiding* is te beurt gevallen aan *alle* inzenders uit het buitenland, met het eenig kennelijk doel om abonnés voor het tijdschrift dier vereeniging te werven en de 5 frs. voor het diploma te ontvangen. Eene speculatie alzoo op de ijdelheid der menschen.

Voor hen, die aan de waarde dezer *onderscheiding* nog mogten twijfelen, voegen wij er bij, dat een onzer geachte stadgenooten, wiens naam als inzender in den catalogus vermeld staat, doch wiens ingezonden voorwerpen op reis waren zoek geraakt, desniettegenstaande een soortgelijken brief van de genoemde *Academie* had ontvangen, met betuiging, dat het schoone dier ingezonden voorwerpen hem de onderscheiding van het lidmaatschap dier *Academie* had verworven en dat zij bereid was eene *naauwkeurige* beschrijving dier voorwerpen, in haar tijdschrift te geven!"

Even als het *Handelsblad* zullen ook wij ons verder onthouden van eenige mededeeling der benoemingen, door genoemde *Academie* gedaan, om geene aanmoediging aan dergelijke handelingen te geven.

Leijden, 5 Nov. Heden promoveerde alhier tot doctor in de verlos- en heelkunde de heer C. H. H. G. Leurs, med. doctor te Roermond, na verdediging van *Theses Argumenti Obstetricii et Chirurgice.*

Naar men verneemt, is de beroemde Rembrands-molen te Alphen aan den Rijn afgebrand.

Rotterdam, 5 Nov. Heden morgen ten 8½ ure zijn de stoombooten *Johan de Witt* en *Koophandel* op de rivier, even boven Kralingen, in volle vaart tegen elkander gevaren. De beide vaartuigen hebben aanzienlijke schade bekomen.

Arnhem, 5 Nov. Op de heden alhier gehouden beestenmarkt waren 813 stuks vee aangebragt. Er was weinig handel. De prijzen waren minder dan den voorgaanden marktdag.

Beverwijk, 4 Nov. De najaars beestenmarkt, op den 3den dezer alhier gehouden, is druk bezocht geweest: er waren 1467 stuks vee aangebragt; hoewel de kooplust in den beginne weinig was, heeft zij echter later meer neiging betoond, zoodat zelfs het grootste gedeelte van het aangebragt vee voor goede prijzen zijn afgekocht.

Nieuwe Diep, 4 Nov. Heden is van hier naar Oost-Indie vertrokken met het schip *Admiraal Tromp*, kapt. Tuberaen, een detachement supletie-troepen voor het Oost-Indische leger, sterk 100 onderofficieren en manschappen, onder kommando van den kapt. van Palenstein Helderman, als medegeleiders Pantekoek, 1ste luit., Pluim Mentz, 2de luit. en Cramer, officier van gezondheid 3de klasse; de beide eerste van verlof terugkeerende.

Naar men verneemt, is aan de heeren Suermond te Aken en Gadiot te Groenveld concessie verleend voor den aanleg van een spoorweg van Maastricht naar Luik, op den regter oever van de Maas. Door de Nederlandsche en Belgische regeringen is eene gemengde commissie van ingenieurs benoemd, van welke voor Nederland leden zullen zijn de heeren L. J. A. van der Kun en W. Badon Ghijben.

's Hertogenbosch, 4 Nov. De kunst om de camées te graveren is voorzeker nog zeer weinig beoefend in ons vaderland. Zij behoort niet tot de middelmatige, maar is moeijelijker dan deze. Wij bedoelen hier niet zoo zeer de kunst om landschappen te fantaiseren, te snijden uit eene camée, eene fijne steenachtige schelp, welker schors of omkleedsel wit en welker binnenste ligt rood ziet, en waarvan het witte omkleedsel strekt tot het voor te stellen voorwerp, dat in bas-relief zeer voldoet op de ovaal-ronde roodkleurige camée of schelp, die den hals of de borst der schoone kunne tegenwoordig vaak versiert; doch wij doelen hier vooral op de kunst om uit de camée portretten te snijden, die zoo wèl gelijken, dat zij met de gewrochten van den bekwamen portretschilder wedijveren, ja, schier overtreffen.

Van dit laatste zijn wij eenige dagen geleden ooggetuige geweest in het atelier van onzen stadgenoot, den heer J. Chatelin, die de laatste hand had gelegd aan vijf stuks camées, voor dames-broches dienende, en uit 's Hage aan hem ter vervaardiging opgedragen, voorstellende de zuivere gelijkenis en buste van wijlen Z. M. Willem I en II, van Z. M. Willem III en van Prins Frederik en Prins Hendrik. De heer Chatelin heeft reeds herhaalde malen vroeger, doch nu bijzonderlijk, getoond meester in zijn vak te wezen en met zijn stift in steen de natuur het leven wonderlijk te kunnen nabootsen.

Dat deze geleverde portretten van ons vorstelijk geslacht hem naar waarde doen schatten, is onze wensch.

Assen, 3 Nov. Wat de werkzaamheden der Midden-Kanaal-Maatschappij betreft, kan ik u, in strijd met andere berigten, mededeelen, dat zij krachtig worden voortgezet; reeds is men met de derde sluis begonnen en vordert dat voor Drenthe zoo heilzame werk met gewenschten spoed. Ook is het onnaauwkeurig, dat de maatschappij reeds turf heeft gegraven; niet de maatschappij heeft dit gedaan, maar de aannemers hebben, naar men zegt, omstreeks 1000 dagwerk op het veld staan.

— Bij den hoogen prijs van alle producten van den landbouw, is het niet te verwonderen, dat men zich allerwegen met kracht op het ontginnen van woeste gronden toelegt; kon dit vroeger met voordeel geschieden, thans moet dit voordeel wel dubbel groot zijn. In dit gewest, dat in den landbouw de grootste bron van bestaan vindt, worden dan ook bijzonder vele woeste gronden aangemaakt; een gevolg daarvan is, dat hier en daar, waar de boeren nog tegen het verdeelen der marken waren, zij allengs daartoe overgaan. Zoo is thans de mark van Uffelte, gemeente Havelte, en die van Havelte, zelve, voor zoover het heideveld betreft, in scheiding, terwijl na de scheiding ook een groot gedeelte daarvan zal aangemerkt worden. (A. Ct.)

Winschoten, 3 Nov. Gisteren is van de werf van den scheepsbouwmeester B. B. Drenk, te Oude Pekel-A, te water gelaten, het galjootschip, genaamd *Grietje Koens*, groot c. a. 90 lasten, onder directie van den heer J. Koers, zullende gevoerd worden door kapt. H. R. Kuiper.

PUBLIEKE VEILING VAN HUIZEN.

5 November 1855.

Notaris C. J. VAN DE WATERING.

Vier huizen, met erfpachtsregt op den grond naast elkander aan de Bogt van Guinea, wijk N, kadaster sectie B, no. 2621.

No. 1. ƒ2700. Prov. kooper A. de Groot Mz.
„ 2. „ 2775. „ „ A. Beeuwkes.
„ 3. „ 2900. „ „ J. K. de Jager.
„ 4. „ 2800. „ „ J. H. Schlosser.

Een winkelhuis en erve, met ruime plaats, aan de zuidzijde van de Amst. Veerkade, wijk O, no. 228; ƒ2025. Prov. kooper M. J. Hols.

Notaris J. J. C. HUIGENS.

No. 1. Een huis, tuin en erve, aan de westzijde van de Lange Beestenmarkt, wijk U, no. 143; ƒ10,300. Prov. kooper J. S. Noordendorp.

No. 2. Een huis, erve en tuin, naast het voorgaande, U. 141; ƒ1300. Prov. kooper S. Spaarwater.

No. 3. Een huis en erve, naast het voorgaande, U. 140; ƒ975. Prov. kooper S. Spaarwater.

Notaris D. P. J. VAN WANING.

Een huis en erve, aan de Delftsche trekvaart of Zieken, no. 276; ƒ3725. Prov. kooper H. W. Berenbak.

Gunning der Percelen
van den 29 Oct. Geveild.

Notaris F. SCHMOLCK.

Een dubbeld huis, erve en tuin, aan de zuidzijde van de Laan, W. 335. Opgehouden voor ƒ7000.

Notaris J. BERVOETS.

Een pakhuis en erve, aan de oostzijde van de Brouwerstraat, Q. 286. ƒ2350. Kooper P. Smit. qq.

Notaris Mr. J. J. VERWOERT.

Een huis, erve en tuin, in het Noordeinde, F. 53. Uit de hand verkocht.

Notaris C. J. VAN DE WATERING.

Een winkelhuis en erve, op den hoek van de Bezem- en Sint-Jacobstraat, R. 150. ƒ2500. Kooper J. H. Schlosser. qq.

Aanbestedingen.

Op 5 Nov. is te Amsterdam, het vernieuwen van balaus, gebinten en vallen aan zeven ophaalbruggen te dezer stede aangenomen door de heeren H. en C. Rietsnijder, voor de som van ƒ 6,400.

Op 31 Oct. is te Tilburg het leveren van brood voor het garnizoen aangenomen voor $8^{65}/_{100}$ cent per Ned. pond, zijnde ongeveer 2 cent per pond hooger dan verleden jaar.

Kolonien.

Europesche kolonisatie in Suriname.

Men leest in een brief aan de *Prov. Gron. Ct.* deswege het volgende: Men heeft inmiddels de knoop des verschils, over de oorzaken van den ongunstigen afloop der kolonisatie-

proeve op Groningen; en die toch niets uitwerkte dan oponthoud, in eene wel uit te voeren zaak, doorgebakt, en de zaak op nieuw aangevat, in zooverre die zich thans, in der kolonisten tweede vestiging bij Paramaribo, zeer gunstig laat aanzien. Wij bedoelen hier de niet zeer ongunstige uitdrukking van den Minister van Koloniën, omtrent het batig slot der koloniale geldmiddelen, in verband tot eene voort te zetten kolonisatie; en het daarop gevolgd plan des heeren baron R. F. van Raders, oud-gouverneur van Suriname en mede-ondernemers.

Genoemde HH. hebben, ter voortzetting eener kolonisatie, uitsluitend met Nederlanders, aangevraagd de gronden, ter breedte van 120 kettingen (1 ketting 66 voet Rijnlandsch) van af het gestaakte kanaal naar Kwatta, westwaarts loopende naar de rivier de Saramacca; zijnde eene lengte van pl. m. acht uren, en uitkomende op Voorzorg, de plaats der kolonisten ontscheping en eerste vestiging in 1845, tegenover den post Groningen. En aan die aanvrage is reeds in zooverre gevolg gegeven, dat Z. Exc. de tegenwoordige Gouverneur dezer kolonie metingen op bedoeld terrein heeft bewerkstelligd, en plannen en begrootingen wegens sluiswerk en waterleidingen, voor die onderneming benoodigd, ter advies en consideratie aan het Ministerie van Koloniën heeft opgezonden.

Van deze onderneming stellen wij, Europeesche landbouwers, in 't bijzonder, en Suriname's bevolking in het algemeen, ons veel voor. En dat wel, omdat ieder de bewustheid heeft, dat de bemoeijingen van Z.H.E.G. tijdens zijn bestuur als Landvoogd dezer kolonie daarheen strekten, om Suriname zooveel mogelijk (door eigene krachten voor landbouw en nijverheid te ontwikkelen) te helpen opbeuren. Ja, wij voegen als Europeesche landbouwers, die als zoodanig bijzonder naauw aan den Generaal zijn verbonden, daar nog bij, dat de warme liefde en rusteloozen ijver van Z.H.E.G. voor kolonisatie, zoowel als zijne juiste kennis en bekwaamheid (taktiek) met dezelve, ons nu reeds ten waarborg verstrekken, dat die onderneming beter zal gelukken. Want, de grondslagen, waarop zij rust, behoeven niet meer gelegd te worden, maar zijn reeds gelegd, en bewijzen aanvankelijk reeds hunne hechtheid. Die gronslagen zijn de reeds genoemde vestiging aan het gestaakte kanaal, onder het bestuur van den baron van Raders als gouverneur aangevangen, en welke reeds sedert vier jaren voldoende resultaten oplevert. Doch meer dan deze, ook de later van Groningen vertrokkene kolonisten zijn onder het bestuur van Z. Exc. den tegenwoordigen gouverneur, Jhr. von Smith auf Altenstad, op bijna gelijken voet gevestigd geworden, en leveren dezelfde voldoende uitkomsten; behalve een gezin.

Ten slotte van nog meerdere bevestiging, dat het plan in deszelfs uitvoering goed bevonden wordt, voegt schrijver dezes hierbij, dat hij zelfs sedert 1852 eene andere bestemming had gekozen, doch juist om de goede uitkomsten der Europ. boeren, hier bij de stad verkregen, daarvan afstand deed, en zich met April des vorigen jaars in diezelfde betrekking vestigde, en dat hij, na 18 maanden, genoegzaam redenen heeft zich over den gedanen stap te verheugen.

Vraagt men ons nu, vanwaar toch de redenen dezer verbeterde uitkomsten met datzelfde personeel? Wij antwoorden, dat onder meer andere, ook plaatselijke oorzaken, deze er niet weinig toe bijdragen, dat, terwijl het eerste plan in Europa op de studeerkamer werd ontworpen, en in de uitvoering er van maar al te veel sporen van onkunde en egoïsme der ontwerpers vertoonde, dit laatste gebouwd is op eene tienjarige, plaatselijke ondervinding, en het welslagen er van enkel berust op de goede werkzaamheid en het materieel belang der individu's.

En met betrekking tot eene met kracht en naar vaste beginselen voort te zetten kolonisatie, gelooven wij in vollen nadruk met den baron van Raders, dat die beter zal gelukken, omdat er nu in de overgeblevene kolonisten van Groningen als een kern bestaat, waaraan nieuwkomelingen zich kunnen aansluiten. Daardoor is het zwaarste ijs gebroken, en de doorgang gebaand. Bij eene doelmatige voortzetting zullen nieuwkomelingen niet met de meest moed-doodende omstandigheden te worstelen hebben, als waaraan de eerste kolonisten zijn blootgesteld geweest.

Het is, geachte land- en gewestgenooten, dat wij u dit berigt zenden, eensdeels om aan uwe belangstellende nieuwsgierigheid te voldoen, maar ook ten anderen, en wel voornamelijk, om aan wel-gezinden, die lust en moed tot landverhuizen bezitten, Suriname te doen kennen als geschikt voor een nieuw vaderland. In 1849 en 1850 ons in uw midden bevindende, wenschten velen ons reeds herwaarts te volgen. Daartoe adresseerden zich een vijftigtal aan het Ministerie van Koloniën, slechts vrijen overtogt verlangende. Doch toen wij, volgens des Ministers inlichtingen, betreffende den toenmaligen toestand der Europ. kolonisatie, zulks onraadzaam oordeelden; raadden wij u dat voornemen openlijk af, tot den tijd, dat er meerdere bewijzen waren, dat, of het Gouvernement of andere bemiddelde personen de zaak met kracht en doorzigt *wilden*. En zoo bleef dan ook die anders zoo zeer door ons gewenschte overtogt gestaakt. Thans schijnt ons daartoe die tijd aangebroken te zijn, als nl.: vermeld plan ten uitvoer wordt gelegd, en durven wij ieder, die gezond is naar ligchaam en geest, en niet tegen behoorlijk werken op ziet, in gemoede aanraden, om, hetzij op zich zelf, hetzij met aansluiting aan vermelde vereeniging, zich hier te komen vestigen.

Tegen een ding echter kunnen wij niet genoeg waarschuwen, namelijk, tegen bedriegelijke beweegredenen, welke soms menschen hun vaderland doen verlaten. — Dat deze beweegredenen toch niet zijn enkel hoop op rijkdom, gepaard met een oud Surinaamsch nietsdoend leven! Dezulken worden hier, als elders, meest teleurgesteld. De beste en meest verwezenlijkt wordende beweegredenen zijn, om hier door middel van landbouw, en bij eene behoorlijke inspanning, gepaard met goede orde en overleg, een zelfstandig bestaan te vinden, 't welk men in Europa dikwijls te vergeefs zoekt. Men denke niet, dat er in Suriname, waar alles zoo weelderig groeit, geen gebrek of armoede kan bestaan. Ook hier zijn ontberingen, maar ze ontspruiten uit andere oorzaken. In Europa kan een individu, dikwijls met zijn besten wil en inspanning, niets uitrigten, om de groote populatie, daar er daar 100 tegen hier een moet leven, en om de ophooping van kapitalen, welke de goedkoopte van ieder werk bevordert, en daarnaar is, (het spreekt van zelf) de geheele maatschappij geschoeid. Hier is zulks geheel omgekeerd; hier is van beide te weinig, en veroorzaakt ontberingen aan dengene, die leven wil voor gemak en een meer fijn, of aangewend levensgenot. Overigens, is hier de vervulling van 'smenschen behoeften meest afhankelijk van zijne eigene werkzaamheid. Wie dan ook geneigdheid bezit naar Suriname te komen, hij stelle zich wel niet een zoo aaneengeschakeld en zwaar werkend leven als in Europa voor; maar toch een werkzaam leven, en somtijds gepaard met inspanning. Doch dezulken worden hier ook niet teleurgesteld. Slechts werkzaamheid en orde voeren hier tot een onafhankelijk en onbekommerd bestaan, of, met andere woorden: tot den stand van een welgezeten landbouwer, maar, dat ook zeer zeker. En aan dezulken, zoo zij er mogten zijn, of daartoe door dit geschrijf mogten opgewekt worden, geven wij, naar ons vermogen, over onzen persoon en diensten te beschikken, hetzij door schriftelijke inlichtingen, (mits franco,) hetzij door raadgevingen op de plaats van aankomst. In allen gevalle zullen wij niet in gebreke blijven, om zoo spoedig mogelijk, van tijd tot tijd, eenige schetsen en statistieke opgaven te leveren; ter verspreiding van de kennis met het landhuishoudelijk leven en bedrijf der Eur. landbouwers in Suriname.

En hiermede rekenen wij ons voor ditmaal van de gedane gelofte ontslagen, en bevelen ons op nieuw in een geacht aandenken van onze voormalige vrienden, land- en gewestgenooten, aan.

De Grond *Nieuw-Groningen*, den 15 Julij 1855.

H. TAMMENGA, *Eur. Landb.*

PS. Daar wij met onze vorige uitgedrukte gedachten over de Europ. kol. aan de Saramacca ons hadden voorgesteld, dezelve te vervolgen, doch om bovengenoemde redenen daarvan hebben moeten afzien, zoo verwijzen wij belangstellende lezers naar het wetenschappelijk tijdschrift *de West-Indiën*, uitgegeven bij Kruseman te Haarlem; daar, in de 4e of 5e aflevering, wordt eene schets gegeven van de lotgevallen der Eur. kolonisten, tot op den 31 Mei 1855; benevens vier statistieke tabellen, aanwijzende het aantal personeel, hunne standplaatsen, en in bezit hebbende goederen, ingezonden door A. Copijn. Schrijver dezes, dat werk als zoo naauwkeurig en volledig mogelijk achtende, durft zulks ten dien einde als het beste tot heden in het licht verschenen, aan de lezers aanbevelen.

De berigten uit Neerlandsch Indie loopen tot den 8sten September.

Den 1 Sept. hadden de Gouverneur-Generaal en Mevrouw Duymaer van Twist de reis naar de *Moluksche eilanden* aanvaard, met het partikuliere stoomschip *Ambon*, kapt. Hugenholtz.

Gedurende de maand Julij 1855 is aan inkomende en uitgaande regten op *Java* en *Madura* ontvangen eene som van *f* 721,530.60.

De ontvangst over de eerste zeven maanden van dit jaar bedraagt zuiver *f* 3,077,897.11.

Gedurende de eerste zeven maanden van 1855 is *meer* ontvangen dan gedurende datzelfde tijdvak in 1853, *f* 667,168.78, en *meer* dan in 1854 *f* 524,637.27½.

Uit een officiëlen staat blijkt, dat de gesteldheid van het rijstgewas op Java op ultimo Junij over het algemeen gunstig was.

Van *Banda* wordt het volgende gemeld: Gedurende de maand Mei jl. heeft men, in stede van tusschenpoozende droogte, steeds aanhoudende regen gehad, hetgeen als een buitengewoon verschijnsel wordt beschouwd. Die regenbuijen hebben echter geen schade aan de notenvruchten berokkend.

Gedurende die maand is in onderscheidene perken ingezameld p. m. 42,808 ponden noten en 10,452 ponden foelie.

De stad Samarang is den 23 Aug. bijna eene prooi der vlammen geworden. Sedert 3 maanden was aldaar geen droppel water gevallen, zoodat er aan geene blussching te denken was. De brand ontstond bij een Z. O. wind en bedreigde reeds de artillerie-magazijnen, toen de wind N. O. werd, en de brand zich niet verder verspreidde. Een 100tal huizen zijn verbrand.

Te Samarang is in het geheel voor de slagtoffers van den onlangs in Nederland plaats gehad hebbenden watersnood bijeengebragt en in 's Lands kas gestort *f* 10,747.50. Te Djokdjokarta *f* 7,813. Te Soerakarta *f* 5,448. Te Pasoeroean *f* 1,808.

— Volgens de berigten van Sumatra (Julij) heerschte er in het Palembangsche sedert eenigen tijd eene sterke droogte, die, op verschillende plaatsen waar men het katoen laat geplant had, zeer nadeelig op het plantsoen werkte. De bevolking was weder begonnen met het uitkappen van bosschen voor nieuw aan te leggen ladangs.

De stand van zaken in de Ampat-Lawang, Moessie-Oeloe, enz. was zeer gunstig.

De Kessammers en Makkakauers kwamen in groot getal te Moeara-Doea ten handel. Het bestuur heeft hun toegestaan om loodsen op ons gebied te houwen, die bij den grooten afstand van Moeara Doea tot nachtkwartier zullen dienen.

— Het volgende wordt uit de Z., W. en O. afdeeling dd. 16 Aug. van *Borneo* geschreven:

De rijstoogst was bijna afgeloopen en zeer voordeelig uitgevallen. De prijs van dat graan was te Banjermasin *f* 3.20 de pikol en in de bovenlanden nog minder.

De rust in de onder ons dadelijk gezag staande Chinesche districten was niet verstoord. Van het eedgenootschap *Samtjam-foei* is niets meer vernomen en het werd als geheel ontbonden zoo niet vernietigd beschouwd. Eenige strenge maatregelen, ten aanzien van een paar aan deelneming verdachte dorpshoofden, hadden de overigen hunne gewone flaauwheid in het opsporen van kwaadwilligen doen afleggen, zoodat weder 11 opruijers waren gevat. Een hunner had zich bij de arrestatie trachten te verzetten en te ontkomen en was daarop afgemaakt. Er bestond gegronde hoop dat men de overige opstokers spoedig in handen zou krijgen. De gezondheidstoestand der troepen was over het algemeen gunstig.

Aan de voltooijing der wegen werd met ijver gewerkt. De groote weg van Singkawang tot Montrado en van daar naar Pak-mion-tew was geheel voltooid: tot de voortzetting van dat werk door Lara tot aan de Sebalow, een der takken van de groote Sambas-rivier, waren door het bestuur met de dajaksche hoofden de noodige overeenkomsten gemaakt.

Den 27 Julij werd het civiel en militair bestuur van het gouvernement *Celebes* en onderhoorigheden door den nieuw benoemden gouverneur, de kolonel C. A. de Brauw, aanvaard.

Gedurende de maand April zijn de kusten van het noordelijk schiereiland van Celebes, behoorende tot de residentie Menado, en de daaromtrent liggende eilanden door verscheiden rooversprauwen, die men zegt afkomstig van Magindanao te zijn, verontrust. Verscheidene gewelddadigheden werden door de opvarenden gepleegd en hier en daar kustbewoners door hen opgeligt. Het schijnt dat het deze roovers zijn, die, na de kusten van Menado te hebben verlaten, zich naar de eilanden nabij Ternate hebben begeven. Op de eilanden Makjan, Motir, Mare en Gilolo zijn zij in de maand Mei geland en hebben zij ook van daar verscheiden personen geroofd.

Volgens berigt van den kap.-luit. G. Fabius, waren den 11 Julij jl. Zr. Ms. stoomschepen *Gedeh* en *Soembing*, bestemd naar *Japan*, ter reede van Hongkong aangekomen. De bemanning van de *Gedeh* genoot over het algemeen eene goede gezondheid, doch aan boord van de *Soembing* bevonden zich bij het ter reede komen 26 zieken, die meest allen aan zware koortsen leden; daaronder ook de kommandant de luit. ter zee 1ste kl. G. C. C. Pels Rycken. In de Chinesche zee had men zeer ongewoon weder ondervonden, dat ook ter reede van Hongkong heerschte; in plaats van Z. W. woeijen meestal N. O. winden, vergezeld van veel regen en eene aanhoudende hitte van dikwijls meer dan 90° Fahrenheit; daaraan werd voornamelijk de ziekte aan boord van de *Soembing* toegeschreven. De ziekte scheen echter hare grootste hoogte bereikt te hebben, daar er sedert de aankomst geene nieuwe gevallen meer waren voorgekomen en velen, waaronder ook de kommandant van de *Soembing*, begonnen te herstellen. Na brandstof te hebben ingenomen, zou de reis ten spoedigste naar Decima worden voortgezet.

Volgens nader berigt van den Nederlandschen consul te Canton, hadden de stoomschepen den 15 [illegible] reis voortgezet.

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Donderdag, 8 Nov. 6½ ure.

FRA DIAVOLO, opéra comique en 3 actes; LA MARRAINE, vaudeville en un acte.

Prijs-Courant der Effecten.

PER TELEGRAAF.

AMSTERDAM, 6 November 1855.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	62	1/16	62
Dito dito 1844.	3	73 3/8	1/2	3/8
Dito dito 1844.	4	92	1/16	92
O. I. L. 1844 . . .	4	91 7/8	—	91 7/8
Amort. Synd.	3 1/2	—	—	—
Hand.-maats.	4 1/2	—	—	—
BELGIE. certific.				
bij *Rotschild*. . .	2 1/2	50	1/8	—
RUSL. Bij *Hope*				
1798 en 1816 . .	5	101 1/4	102	101 1/4
Dito 1828—1829 . .	5	100 3/4	—	—
Insch. in Assign. . .	6	—	—	—
Cert. van dito. . . .	6	57	—	—
Neg. 1831—1833. .	5	—	—	—
Hope en C°. 1840.	4	74 1/4	—	—
Stieglitz.	4	—	—	—
dito 1854.	5	80	1/8	80
Nieuwe Engels. . . .	4 1/2	—	—	—
POLEN. Certific. . . .	4	—	—	—
Aand. Lot. fl. 500.		—	—	—
SPANJE. Nieuwe. . . .	1 1/4	19 13/16	1/4	3/16
Buitenl.	3	37 7/8	38	—
Binnenl. 6/m. . . .	3	32 1/8	5/16	3/16
Cert. Coup.		4 1/4	—	—
Amortisable		5 3/8	1/2	1/2
PORTUG. Lond. . . .	3	39 5/8	3/4	5/8
OOSTENR. Metal. . .				
1816—1852. . . .	5	62 1/16	11/16	—
Dito 1819—1854. .	5	72 5/8	11/16	—
Dito Zilv. Nation. .	5	65 7/8	66 1/16	65 7/8
Dito 1847—1852. .	2 1/2	31 3/4	7/8	—
PRUISS. Lot. 1854. .	3 1/2	194	—	—
BRAZ. Lond. 1824. .	5	97 3/4	—	—
PERU "	4 1/2	—	—	—
MEXICO "	3	18 3/8	1/2	7/16
GREN. "	2 3/4	18	1/8	18
Uitgestelde.		6 7/8	15/16	—
ECUAD. Lond. . . .		—	—	—
VENEZ. "	4	25 3/4	—	—
Uitgestelde.	1 1/2	11 1/8	1/4	—

Zeer vaste mark'. Oostenrijksche echter flaauw.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid. . . . . 3 pCt. 88 1/2 à —
Spanje. . . . . 1 1/4 " 19 1/4 à —
Mexico . . . . 3 " 19 5/8 à —

PARIJS, heden.

Fransche certific. . . . . . 4 1/2 pCt. fr. —
" " . . . . . 3 " 65.55
Spanje . . . . 3 " —
" . . . . 1 1/4 " —

WEENEN, heden.

Metalliek . . . . 5 pCt. —
Nationaal . . . . 5 " —
Wissel London . . . . " —
Zilver . . . . "

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.